

Memo Stip op de Horizon

Datum: 07-12-2023
Onderwerp: Regionale Stip op de Horizon
Bestuurlijk opdrachtgevers: M. van der Ven
S. Botman – Visser
Y. Nijsingh
Ambtelijk opdrachtgever: R. Jansen
Status: Definitief

Inleiding

Eind 2023 hebben er bestuurlijke sessies plaatsgevonden met de Westfrieze portefeuillehouders jeugdhulp en Wmo om te komen tot een regionale 'Stip op de Horizon'. De Stip op de Horizon beschrijft het toekomstperspectief voor het zorglandschap in Westfriesland in 2028. Binnen dit toekomstperspectief staan de door de gemeenteraden vastgestelde beleidskaders op het gebied van het Sociaal Domein centraal. De verbeterpunten uit het adviesrapport van bureau AEF, aangaande het Resultaatgestuurd Werken in de regio Westfriesland, zijn tevens meegenomen. De bestuurlijke sessies zijn ingestoken vanuit gemeentelijk perspectief, inwonersperspectief en zorgaanbiedersperspectief. Dit heeft geleid tot onderstaand regionaal, bestuurlijk toekomstperspectief 2028.

Bestuurlijk toekomstperspectief 2028

In de regio Westfriesland zorgen inwoners goed voor zichzelf en elkaar. Er is lokaal een passend en dekkend aanbod binnen het voorveld¹ en er is op regionaal niveau (hoog) specialistische hulp en ondersteuning beschikbaar voor de inwoners die dit behoeven. Het vergroten van de zelfredzaamheid van de inwoners, participatie in de maatschappij en inclusiviteit zijn hierbij belangrijke thema's, waar zowel de gemeenten en ketenpartners zich voor inzetten.

Voor de inwoners is duidelijk waar zij terecht kunnen met hun hulpvragen, wat zij van de gemeente en de zorg kunnen verwachten en wat er van hen als inwoner verwacht wordt. De inwoner maakt bij vraagstukken in het dagelijks leven eerst gebruik van de eigen mogelijkheden en betreft zijn of haar netwerk hierbij. Wanneer de inwoner de hulpvraag niet zelfstandig of met het netwerk kan oplossen kan deze voor ondersteuning terecht bij de voorzieningen in het lokale voorveld. Wanneer de ondersteuning binnen het voorveld onvoldoende helpend of passend is voor de hulpvraag, dan kan de inwoner terecht bij de gemeente. Er wordt vervolgens met de inwoner in kaart gebracht welke problematiek er speelt op verschillende leefgebieden. Er wordt gekeken voor welk deel van de hulpvraag specialistische inzet noodzakelijk is en waar bijvoorbeeld ondersteuning uit het netwerk of uit het voorveld aanvullend ingezet kan worden. Tijdig afschalen van specialistische hulp en ondersteuning naar het voorveld en van hoog specialistisch naar lichtere vormen van zorg is hier ook onderdeel van. De specialistische hulp en ondersteuning kan gaan om zorg

¹ Het voorveld (onder andere voorliggende en algemene voorzieningen) staat voor alle voorzieningen die beschikbaar zijn binnen een gemeente, waar een inwoner met een (hulp)vraag gebruik van kan maken zonder indicatie. Het voorveld wordt door iedere regiogemeente lokaal ingericht en georganiseerd.

vanuit de Wmo of Jeugdwet, maar ook schuldhulpverlening of Wonen met Ondersteuning² etc. Er is sprake van een gezinsgerichte benadering; alle gezinsleden worden, waar nodig, betrokken bij de hulp en ondersteuning. De inwoner kan na de inzet van professionele hulp zelfstandig of met een lichtere vorm van ondersteuning verder. De gemeenten en ketenpartners dragen samen de verantwoordelijkheid dat de inwoner tijdig, de juiste hulp wordt geboden.

Gemeenten en zorgaanbieders hebben korte lijnen en werken nauw samen om met de inwoner de hulpvraag op te lossen. Er zijn concrete, duurzame afspraken over deze wijze van samenwerking die de korte lijnen en het samenwerken vanuit vertrouwen faciliteren. Er is sprake van een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de financiële beheersbaarheid van het Westfriesse zorglandschap. De gesprekken tussen de inwoner, gemeente en zorgaanbieder gaan over de inhoud. Daarbij is er sprake van kostenbewust handelen vanuit alle betrokkenen. Het is duidelijk wat de inwoner wil bereiken en wie voor welk deel van de hulpvraag verantwoordelijk is. Naar dit resultaat wordt door alle betrokkenen toegewerkt, waaronder ook andere partners uit het veld, zoals het onderwijs en schuldhulpverlening. In overleg met alle betrokkenen wordt besloten wie in het proces de coördinerende rol op zich neemt, zodat er één contactpersoon is die het overzicht behoudt. Deze regisseur is op hoofdlijnen op de hoogte van wat er speelt en kan de inwoner in het proces duidelijkheid bieden en ondersteunen.

De gemeenten vragen bij de ketenpartners enkel data, zoals managementrapportages, op die bijdraagt aan inzicht in de zorgvragen van de inwoners om zo tijdig bij te kunnen sturen. Het zorgaanbod sluit aan op de ondersteuningsbehoefte van de inwoners. Iedere gemeente heeft lokaal een breed aanbod aan preventieve en algemene voorzieningen, indien passend collectief, om de inwoners te ondersteunen bij hulpvragen waar geen specialistische inzet (meer) voor nodig is. De inrichting van het lokale voorveld is regionaal afgestemd en er zijn afspraken over wat er minimaal moet worden georganiseerd binnen dit voorveld en middels welke werkwijze. Daardoor sluit het goed aan op het regionaal ingekochte specialistische aanbod. Op het gebied van regionaal ingekocht specialistisch aanbod voeren alle gemeenten de afgesproken werkwijze uniform uit, waar mogelijk met lokaal aanvullende afspraken. Ondersteund door data en monitoring wordt de effectiviteit van de inrichting van het zorglandschap geëvalueerd en wordt er geanticipeerd op toekomstige ontwikkelingen. Er wordt op bestuurlijk en managementniveau gestuurd op de regionale samenwerkingsafspraken.

In het belang van de inwoner wordt er zo integraal mogelijk gewerkt. Op het moment dat er sprake is van hulpvragen op verschillende levensdomeinen of hulpvragen bij meerdere personen uit één gezin wordt er domein overstijgend en gezinsgericht samen gewerkt door de betrokken ketenpartners. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan schuldhulpverlening, de volwassen GGZ, Wonen met Ondersteuning en het onderwijs.

Prioriteiten

Onderstaand een, niet chronologische, weergave van de regionale prioriteiten die in de transformatie van het huidige zorglandschap naar het toekomstperspectief moeten worden meegenomen. Het opvolgen van de adviezen van het AEF rapport zijn hier onderdeel van:

² Eerder Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MO/BW) genoemd.

1. Versimpeling van het systeem;
 - De zorginhoudelijke vraag van de inwoner staat voorop, er is minder focus op de financiën bij gesprekken op inwonersniveau;
 - Uniformeren van gebruik werkwijze Resultaat Gestuurd Werken bij regionaal ingekocht specialistisch aanbod;
 - Wachtlijsten terugdringen, waarbij aanbieders samenwerken om tijdig de passende zorg te bieden om erger te voorkomen.
2. Elke gemeente heeft een stevig voorveld, ook wel sociale basisinfrastructuur. Deze structuur is regionaal afgestemd en sluit aan op het regionaal ingekocht specialistische aanbod.
3. Zorg en ondersteuning is in de leefomgeving van de inwoner, en anders zo nabij mogelijk, georganiseerd.
4. Gemeenten stellen inwoners in staat hulpvragen zoveel mogelijk zelfstandig op te lossen.
5. Er is sprake van sturing en monitoring door de regio; middels data wordt (preventief) gestuurd op beleid en financiën.
6. De (boven) regionale samenwerking is verstevigd, waarbij er samenwerkingsafspraken zijn over de wijze waarop er (boven) regionaal wordt samengewerkt, en wie waarvoor verantwoordelijk is.
7. Het lerend vermogen van de regio is vergroot; er wordt kennis opgehaald en gedeeld vanuit eerdere ervaringen, en er worden verbeteringen doorgevoerd daar waar nodig.